

den direkte. Det, der har vist sig nu som et Slutningsresultat paa mange Mars Arbeide hen i den Retning, det er det, at et Ministerium ikke kan føre vort Land frem til Fædrelandets Vel, naar det ikke indtager en levende Stilling overfor Folkerepresentationen. Mit Standpunkt er ingenlunde det, at vi skulle have et regjerende Folkething, og at vi skulle have et Skyggeministerium, som kom her og spurgte sig for i hver Sag, det tror jeg vilde være en høist uheldig Form for en fri Forfatning. Jeg tror, at jo myndigere et Ministerium er, desto bedre er det; jo større Myndighed det har i Folkerepresentationen, desto bedre er det; men en saadan Myndighed faae Ministrene sandelig ikke ved at komme ind med en kongelig Bestalling i Kommen; en saadan Myndighed faae de kun i samme Forhold, som de ere Udtryk for det Samme, som Folkerepresentationen er Udtryk for, nemlig Udtryk for Folkets Ønske og Folkets Villie. — Naar vi komme dertil, at vi virkelig faae levende Ministre, Ministre, som kunne komme ned til Folkerepresentationen og gjøre en virkelig Myndighed gjældende, saa tror jeg ikke, at vi længere vilde komme ind paa den underlige og ukonstitutionelle Talemaade og ukonstitutionelle Fremgangsmaade med, at Thingene skulle arbejde sig sammen for at faa: Noget bragt tilveie; saa vil man komme til at erkjende, at det er Ministeriet, der skal arbejde Thingene sammen, og at det er Ministeriet, der skal udøve Myndighed i Folkerepresentationen, for at bringe den til et ensartet Resultat. Det tror jeg er den frie Forfatnings sande Opgave og den frie Forfatnings endelige Maal; men det tror jeg tillige, at vi vel kunne naae ved Hjælp af den Forfatning, vi nu have. Jeg er nemlig aldeles uenig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som altid pleier her i dette Thing at angribe vor nuværende Forfatning. Det har jevnlig undret mig, at disse Angreb aldrig have faaet Modsigelse og Svar fra den høitærede Regjerings Side, som dog særlig maatte være kaldet til at tage denne Forfatning i Forsvar; men jeg kan forstaa, at det ikke sker fra dette Ministeriums Side, og jeg antager, at Grunden er den, at den eneste Redning og den eneste Udvei, som dette Ministerium kunde have for at hævede sin Stilling, var den at sige, at vor Forfatning var saa slet, at vi ikke kunde have et bedre Ministerium efter denne Forfatning; men det tror jeg ikke er Tilfældet. Efter hvad jeg har set nu i den sidste Tid, er jeg netop kommen til at tro paa, at denne Forfatning ikke er saa ilde, som man mange Steder har sagt; jeg er kommen til at tro paa, at den i Grunden er ret god, efter at jeg har set Ministerier forgæves kæmpe for et Mindretals Ret med denne Forfatning, og efter at jeg har set, at disse Ministerier til Slutning ikke have anden Udvei end at gaa udenfor selve den Forfatning, de have faaet indrettet saaledes,

som den er, for at de kunne værne om deres særlige Stilling og særlige Rettigheder. Jeg tror, at den Forfatning, vi have, lader sig meget vel bruge paa en saadan Maade, at vi kunne føre vort Fædrelands Anliggender frem paa Grundlag af denne; men jeg tror ganske vist ikke, at denne Forfatning eller nogen anden Forfatning i Verden, som har Lokammersystemet, lader sig bruge paa den Maade, at Overhuset alene danner Regjeringen, lader sig bruge saaledes, at Herrehuset bliver gjort til det egentlige Centrale i Forfatningen. At denne Forfatning ikke lader sig bruge paa den Maade, det er blevet bevist ved den Stælle af Ministerier, vi nu have havt, og jeg tillader mig at tro, at det er et godt Vidnesbyrd om Forfatningen, og at det er Noget; som vil gjøre, at denne Forfatning vil blive omfattet blandt Folket med mere Lillid herester, end den blev, dengang de bragte os den til Stede.

Alberti: Om den foreløbige Finantslovs Skjæbne nævner jeg for mit Vedkommende ingen Tvivl. Jeg haaber, at dens Endeligt er selvskrevet her i Thinget. Det forekommer mig, at Folkethinget intet Dieblif bør lade en Lov leve, som gaar ud paa at angribe dets Hovedmagtsfylde, og det er netop Særkjendet for den foreløbige Finantslov af 12te April. Den høitagtede Conseilspræsident vil være lige saa hurtig til at levere os en ny Udgave af den provisoriske Lov; hvilken Ledfager der skal komme med den, har jeg ikke bemærket, men der maatte da med et nyt Provisorium komme enten Rigsdagens Udsættelse eller Folkethingets Opløsning, thi saa vidt kan den ærede Minister dog vel ikke være kommen i sin Mæni for Provisorer, at han udsteder dem, medens Rigsdagen sidder sammen; saa megen Lillid har jeg i det Mindste endnu til den høitærede Conseilspræsident. Men et nyt Provisorium vil ganske sikkert ikke bringe Ministeriet Berømmelse enten for Grundlovsfind eller for Statsmandsdygtighed. Man vil maasse sige, som det oftere er sagt, at det er en stærk Regjering, men en saadan Styrtreprøve som provisoriske Finantslove tror jeg i Længden eller endogfaa meget snart vil berøve det ærede Ministerium den Kraft, som hører til for at sidde paa den Plads, det nu har. Jeg tror, at en saadan Selvhjælp — thi Andet er det jo ikke — som Ministeriet yder sig selv, naar det ikke kan faae Thingets Tilslutning, gaar ud over alle rette Grændser, og at den derfor bliver Ministeriets egen Bane. — I den allerunderdanigste Forestilling, som Ministeriet har forudsendt for den foreløbige Lov, beretter Ministeriet selv omhyggelig, hvorledes det tilfidsætter alle de Hensyn, som et forfatningsmæssigt Ministerium ellers skal bruge, for at holde Statsadministrationen i Gang. Det udviker heri, at Ministeriet hverken vil foreslaa Hans Majestæt Folkethingets Opløsning eller sin egen Udgang. Det